

Dalyvaujamas biudžetas Prienų „Žiburio“ gimnazijoje

Numatoma iniciatyvos trukmė: 2020 m. sausio – gegužės mėnesiai (5 mėn.).

Iniciatyvos dalyviai: (galimai) visi I G – IV G kl. Prienų „Žiburio“ gimnazijos moksleiviai (apie 400).

Numatoma dalyvaujamojo biudžeto suma: bus paskirta Prienų „Žiburio“ gimnazijos administracijos

Tikslas

Pagrindinis iniciatyvos tikslas – įgyvendinti dalyvaujamąjį biudžetą Prienų „Žiburio“ gimnazijoje, kuris taptų dar vienu geruoju pavyzdžiu Lietuvoje, kai visi gimnazijos moksleiviai yra įtraukiami į viešųjų sprendimų priėmimą mokykloje ir prisideda prie mokyklos biudžeto dalies paskirstymo.

Numatomos veiklos

Mėnuo	Numatomos veiklos
2019 m. gruodis-2020 m. sausis	<ul style="list-style-type: none"> Sutariama dėl dalyvaujamojo biudžeto (DB) taisyklių. Kartu su Jūsų mokyklos administracijos atstovais, iniciatyvos aktyvu sutariame dėl esminių DB įgyvendinimo sąlygų, nustatome, kokio tipo projektus galės siūlyti moksleiviai, į kuriuos mokyklos atstovus moksleiviai galės kreiptis, kai jiems reikės patarimų ar pasikonsultuoti.
Sausis - Vasaris	<ul style="list-style-type: none"> Pristatomas procesas visai mokyklos bendruomenei - dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvos pradžia. TILS surengs diskusijas su moksleiviais apie tvaraus biudžeto sudarymą, lėšų paskirstymą, skaidrumą, pristatys dalyvaujamojo biudžeto eigą ir taisykles. TILS surengs konsultaciją „Ką norėtum pakeisti savo mokykloje? Tam turi X eurų – pasiūlyk savo idėją“.
Vasaris-Kovas	<ul style="list-style-type: none"> Projektų pasiūlymai. Moksleiviai kurs ir pateiks savo projektų pasiūlymus įgyvendinimui mokykloje (pagal TILS paruoštą ir su Jūsų mokyklos administracija suderintą modelį). Vertinimas, projektų tobulinimas. Moksleivių pasiūlymai bus vertinami pagal nustatytus kriterijus (pvz., ar projektas patenka į moksleiviams paskirto biudžeto ribas, ar projektas turės tęstinių išlaidų, kurios ilgainiui gali sudaryti sunkumų, ar projektas bus naudingas daugumai moksleivių ir pan.). Esant poreikiui, projektų pasiūlymai galės būti tobulinami pagal nustatytas taisykles.
Kovas	<ul style="list-style-type: none"> Moksleivių pasiūlymų viešas paskelbimas, pristatymas ir balsavimas. Moksleiviai pateiks galutinius savo projektų pasiūlymus, juos skelbs viešose mokyklos erdvėse ir pristatys bendro baigiamojo renginio metu. Vyks balsavimas už pristatytus projektus.
Balandis-Gegužė	<ul style="list-style-type: none"> Įvertinimas. Projekto metu TILS matuos dalyvaujamojo biudžeto poveikį (klausimynai eksperimento pradžioje ir pabaigoje). Gerosios praktikos perdavimas. TILS, atsižvelgdamas į apklausų rezultatus bei DB rezultatus, paruoš praktines gaires, skirtas dalyvaujamojo biudžeto įgyvendinimui didesnėse mokyklose. Laimėjusios idėjos įgyvendinimas. Pagal iš anksto su Jūsų mokyklos administracija suderintą DB modelį, mokykla įsipareigoja įgyvendinti išrinktą idėją iki konkrečiai nustatytos datos.

Apie dalyvaujamąjį biudžetą

Dalyvaujamasis biudžetas (DB) – tai pasaulyje paplitęs moksleivių ir mokyklos bendruomenės bendradarbiavimo modelis, kuomet moksleiviams leidžiama dalyvauti ir prisidėti sprendžiant dėl dalies mokyklos biudžeto lėšų panaudojimo.

Dalyvaujamojo biudžeto įgyvendinimas Prienų „Žiburio“ gimnazijoje galėtų tapti dar vienu geruoju pavyzdžiu Lietuvoje, kuriuo skatinamas pilietinis aktyvumas, domėjimasis demokratija, skaidria ir sąžininga sprendimų priėmimo kultūra. Remiantis kitų šalių mokyklų praktika, tokios iniciatyvos metu moksleiviai pradeda labiau domėtis mokyklos veiklomis, kaip vieną iš projektų sėkmių įvardina galimybę jaustis mokyklos bendruomenės dalimi. TILS apklausos (Vilniaus raj. Eitminiškių bei Kalvelių „Aušros“ gimnazijose, kurios išbandė dalyvaujamuosius biudžetus 2019 m.) rodo, kad dalyvaujamasis biudžetas mokyklose buvo reikšmingas. Pavyzdžiui, po iniciatyvos **beveik 8 kartus padaugėjo moksleivių, teigiančių, kad labai gerai supranta, kaip veikia jų mokyklos biudžetas** (prieš iniciatyvą – 1,5 proc., po – 11,3 proc.). Moksleivių, nieko nežinančių apie mokyklos finansus, sumažėjo daugiau nei 2 kartus.

Daugiau apie iniciatyvą www.dalyvaujamasbiudzetas.lt

Praktinį vadovą, skirtą norintiems įgyvendinti dalyvaujamąjį biudžetą, rasite [čia](#).

Kokias idėjas moksleiviai siūlo įgyvendinti mokykloje (remiantis Lietuvos ir užsienio mokyklų pavyzdžiais)

Projektų pavyzdžiai:

- Planšetės, skirtos interaktyviam pamokos pravedimui, naudojimui bibliotekoje.
- Virtualus kalbų mokymosi paketas, tam skirtos darbo vietos, ausinės.
- Fotoaparatas moksleiviams, skirtas jamžinti akimirkas mokykloje, programinė įranga nuotraukoms koreguoti.
- Stalo žaidimų biblioteka.
- Muzikos instrumentai.
- „Cirko ateljė“ (pusiausvyros laikymo, žongliravimo rinkinys).
- Mokyklos aplinkos sutvarkymas (suoliukai, augalai, žaidimo aikštelės).
- Poilsio zona (sofos, sėdmaišiai ir pan.).
- Meno kūrinys pagamintas/ nutapytas / nulpdytas kartu su moksleiviais ir skirtas mokyklai.
- Renginys: spektaklis užsakytas moksleiviams arba kartu suorganizuotas dainų/ šokių/ talentų konkursas su prizais ir pan.